

NS

T.H. Huges
CEO

Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Postbus 2025, 3500 HA Utrecht
De heer J.R.V.A. Dijsselbloem
Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum 28 april 2015
Ons kenmerk 021/TH/JM/2015
Onderwerp Onregelmatigheden Qbuzz

Telefoon
E-mail

Geachte heer Dijsselbloem,

Het spijt ons zeer u te moeten berichten dat NS bij een intern compliance onderzoek is gestuit op ernstige onregelmatigheden bij haar dochtermaatschappij Qbuzz.

Het gaat hier om het ongeoorloofd ontvangen van vertrouwelijke informatie door medewerkers van dochtermaatschappij Qbuzz van een ex-medewerker van Veolia in Limburg. Qbuzz heeft de voormalige werknemer van Veolia, die nog gebonden was aan een concurrentiebeding, via een tussenpersoon ingehuurd. Het concurrentiebeding is via een constructie omzeild. Deze werknemer heeft Qbuzz, gevraagd en ongevraagd, van informatie van Veolia voorzien, terwijl hij nog in dienst was van Veolia in de periode van januari tot 1 mei 2014 en ook daarna.

Het ontvangen van vertrouwelijke informatie van de ex-medewerker van Veolia vond plaats in het kader van de openbare aanbesteding van de provincie Limburg voor het openbaar vervoer in de provincie Limburg voor de periode 2016-2031. Op 10 maart 2015 is de concessie gegund aan Abellio Limburg, de entiteit die hiervoor is opgericht.

Duidelijk is dat de ex-medewerker van Veolia feitelijk deel uitmaakte van het biedingsteam van Abellio Limburg en dat zijn informatie daar is gedeeld. Niet is vastgesteld dat de verstrekte informatie ook daadwerkelijk van invloed is geweest op de inschrijving van Abellio Limburg op de aanbesteding, hoewel NS die constatering in het licht van de ernst van de zaak minder van belang vindt.

Het advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek heeft in opdracht van NS de feitelijke gang van zaken onderzocht. De Brauw heeft de uitkomsten van het onderzoek vastgelegd in een rapport van bevindingen. De uitkomsten van het onderzoek zijn uitgebreid besproken met en binnen de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van NS.

Wij zijn geschokt door de uitkomsten van het onderzoek. Het betreft ernstige onregelmatigheden die volstrekt onaanvaardbaar zijn. Wij hebben de provincie Limburg en Veolia op de hoogte gesteld en onze excuses aangeboden. Een eventueel besluit van de provincie Limburg om Abellio Limburg uit te sluiten van de aanbesteding zal door NS volledig worden gerespecteerd. De betrokken bestuurders van Qbuzz/Abellio Nederland zijn op non actief gesteld. NS onderzoekt nadere disciplinaire maatregelen tegen een aantal medewerkers die eveneens betrokken zijn. Er zullen door NS geen afkopsommen worden betaald en waar relevant zullen uitgekeerde bonussen worden teruggehaald.

Gezien de ernst van de onregelmatigheden hebben wij ons de vraag gesteld wat de dieperliggende oorzaken zijn. Qbuzz is sinds 1 mei 2013 een 100% dochteronderneming van NS, en kent een informele ondernemerscultuur. De onderneming begeeft zich op de aanbestedingsmarkt en is in korte tijd snel gegroeid. Wij constateren dat Qbuzz op het vlak van cultuur en compliance niet adequaat is ingebed in de NS organisatie, ondanks dat daartoe door haar directe aandeelhouder, Abellio Transport Holding B.V., sinds 1 mei 2013 al de nodige initiatieven zijn genomen. Ook was er voor de direct betrokkenen van NS aanleiding om scherper op te letten en treffen wij in de uitkomsten van het onderzoek de nodige onvolkomenheden aan.

NS kent systemen van interne procedures, risicobeheersing, compliance en controle zoals die bij vergelijkbare ondernemingen gebruikelijk zijn. Deze systemen zijn onderwerp van reguliere toetsing door de interne audit-afdeling van NS en door de externe auditoren, en worden periodiek onderworpen aan externe benchmarking, aangezien NS in deze sfeer overtuigend wil zijn. Zo is na een externe benchmarking eerder dit jaar een programma gestart om risicobeheersing de komende periode naar een hoger niveau te brengen dan binnen de internationale vervoerssector gebruikelijk is.

Geconstateerd moet nu worden dat het geheel aan interne procedures, risicobeheersing, compliance en interne controle de onaanvaardbare onregelmatigheden bij een belangrijke bieding door Qbuzz in Nederland weliswaar achteraf heeft weten te identificeren, maar niet heeft weten te voorkomen. Derhalve is een omvattende analyse geïnitieerd naar de effectiviteit van de interne procedures, risicobeheersing, compliance en interne controle bij NS. Deze analyse omvat alle groepsonderdelen en werkmaatschappijen van NS in binnen- en buitenland, en alle aspecten die voor de effectiviteit relevant kunnen zijn, inclusief het functioneren van klokkenluidersregelingen, de werving, toetsing en beoordeling van personeel, en de waarden en professioneel kritische houding verankerd in de organisatiecultuur. Op basis van die omvattende analyse, die getoetst zal worden door een externe partij, zullen nadere maatregelen worden genomen. Als onderdeel hiervan zal worden overwogen of het de effectiviteit ten goede kan komen de verantwoordelijkheid voor compliance en risicobeheersing op het hoogste bestuurlijk niveau separaat te verankeren. Voor de zomer zullen wij u over de analyse en de te nemen maatregelen rapporteren.

Hoewel er op dit moment geen aanwijzingen zijn dat ook onregelmatigheden hebben plaatsgevonden bij andere biedingen, zal NS daar toch nader onderzoek naar laten doen om het zekere voor het onzekere te nemen.

De drie betrokken Qbuzz/Abellio Nederland bestuurders hebben, na aanvankelijke verklaringen, aangegeven geen verdere medewerking aan het onderzoek te verlenen. De Brauw heeft hen gevraagd om informatie die zij eventueel nog niet hebben gedeeld, te verstrekken, in het belang van het onderzoek.

Uit het onderzoek blijkt dat de CEO van NS was geïnformeerd over het voornemen om de ex-medewerker van Veolia in dienst te nemen, mocht Abellio Limburg de concessie winnen. Hij had evenwel geen kennis van de geconstateerde onregelmatigheden.

Het rapport met de bevindingen treft u hierbij aan en is eveneens verstrekt aan de Provincie Limburg en het ministerie van Infrastructuur & Milieu. Het wordt gepubliceerd op de website van NS. Tevens heeft NS melding gemaakt van de bevindingen bij het Openbaar Ministerie en bij de Autoriteit Consument en Markt en volledige medewerking toegezegd.

Dit onderzoek is door De Brauw en Alvarez met de grootst mogelijke zorgvuldigheid uitgevoerd. Naar de aard der zaak valt niet uit te sluiten dat na publicatie nadere inzichten aan het licht zullen komen. De RvC en RvB zijn van oordeel dat de door het onderzoek ontsloten feiten de thans getroffen maatregelen rechtvaardigen en noodzakelijk maken. Zij zullen uiteraard in geval van nieuwe inzichten bezien of nadere maatregelen aan de orde zijn.

Mocht u naar aanleiding van deze brief en/of rapport nog vragen hebben dan zijn wij vanzelfsprekend beschikbaar voor een toelichting.

Hoogachtend,

Timo Huges
Voorzitter Raad van Bestuur

C.J. van den Driest
Voorzitter Raad van Commissarissen

